

Høring i Regionutvalgene – organisasjonsprosessen 2023

Innhold

Oppsummering	2
Del 1: Oppfølging fra høring i krets	2
Del 2: Eierstyring av Nortura SA	3
Del 3: Konsernstyret	7
Komplett høringssvar: 1 Nord	10
Del 1: Oppfølging fra høring i krets	10
Del 2: Eierstyring av Nortura SA	10
Del 3: Konsernstyret	10
Komplett høringssvar: 2 Midt	12
Del 1: Oppfølging fra høring i krets	12
Del 2: Eierstyring av Nortura SA	12
Del 3: Konsernstyret	13
Andre tema og meninger fra Regionutvalget	13
Komplett høringssvar: 3 Vest	14
Del 1: Oppfølging fra høring i krets	14
Del 2: Eierstyring av Nortura SA	15
Del 3: Konsernstyret	15
Komplett høringssvar: 4 Agro	17
Del 1: Oppfølging fra høring i krets	17
Del 2: Eierstyring av Nortura SA	19
Del 3: Konsernstyret	20
Komplett høringssvar: 5 Øst	21
Del 1: Oppfølging fra høring i krets	21
Del 2: Eierstyring av Nortura SA	21
Del 3: Konsernstyret	21
Komplett høringssvar: 6 Innlandet	22
Del 1: Oppfølging fra høring i krets	22
Del 2: Eierstyring av Nortura SA	22
Del 3: Konsernstyret	23
Andre tema og meninger fra Regionutvalget	23

Oppsummering

Denne oppsummeringen er utarbeidet av administrasjonen for å gjøre det lettere å sammenligne svarene fra de ulike Regionutvalgene for de spørsmålene hvor man ber om et tydelig standpunkt. Høringssvarene i sin helhet finnes på de neste sidene.

Fargekoder brukt for å vise hva Regionutvalget har svart:

Ja	Hverken ja/nei, Kommer ikke tydelig frem	Nei	Ikke besvart
----	--	-----	--------------

Del 1: Oppfølging fra høring i krets

	1 Nord	2 Midt	3 Vest	4 Agro	5 Øst	6 Innlandet
Skal eierstrukturen i Nortura være delt inn i tre eller to nivå?	3 nivå	3 nivå	3 nivå	3 nivå	3 nivå	
Er det riktig å strukturere til samarbeid på krets nivå?				Krets-sammenslåing		
Vil den alternative eiermodellen skape merverdi av eierorganisasjonen?						

Del 2: Eierstyring av Nortura SA

Rådgivende organ i eierorganisasjonen – innenfor hva?

	1 Nord	2 Midt	3 Vest	4 Agro	5 Øst	6 Innlandet
RU mener:	Vi mener dette fungerer bra i dag.	Store prinsipielle saker bør forankres, og eierorganisasjonen bør da være rådgivende overfor styret (eks industriplan, strategi o.l.) Repr. i Konsernrådet må få mulighet til å forberede seg på saker som det skal gis innspill på	Alle nivå (i ulik grad) må involveres i overordnede planer og strategi for konsernet. Alle nivå (i ulik grad) må involveres når leveringsbetingelser bestemmes. Arbeidsutvalg må involveres i utarbeidelse av strategi og prinsipielle spørsmål.	Arbeidsutvalgene må involveres i utarbeidelse og prioriteringer for selskapets budsjett og investeringsrammer, samt ha nok innsikt til å kontrollere om Konsernstyret når de økonomiske målsettingene de har satt. Arbeidsutvalgene må involveres i utarbeidelsen av overordnede planer og strategi for konsernet. Arbeidsutvalgene må involveres i planer for industristrukturen. Kretsutvalg/Distriktsutvalg må involveres i det regionale medlemsarbeid.	Det er utfordrende å definere tydelig hvilke saker som skal behandles hvor, men det er viktig å sikre at Eierorganisasjonen s stemme viderefremmes og at man velger en løsning som best ivaretar dette. Det er også et ønske at styrerepresentantenes rolle og tilstedeværelse i Fagutvalgene tydelig formaliseres og gjøres obligatorisk.	Ross 308 som eksempel: – burde blitt behandlet på grasrota. Burde blitt søkt om råd ned på grasrotnivå i denne saken, da det ikke dreier seg om et veldig stort antall produsenter. Fagutvalg fjørfe – håper fagutvalgene blir brukt i slike saker som Ross 308.
Bakgrunn:	God informasjon flyt og kontakt mellom de ulike nivåene.	Styrker eierstyringen. Gi styret rom for raskere beslutninger.	Eierne må vite hvem som er tillitsvalgt og hvilke saker som er eierstyrt og hvilke saker som er delegert til administrasjonen. Saker som tas opp gjennom eierorganisasjonen bør i størst mulig grad følge «tjenestelinjen» i eierstrukturen. Man bør prøve å løse saker som tas opp gjennom	Viktig at man har tydeligere skille på hva som er eierstyrt og hva som er delegert til administrasjonen, samt ha opplæring/informasjon om dette som gjør at alle eiere kjenner til denne definisjonen. Krever taushetserklæringer i		

			<p>eierorganisasjonen et så lavt nivå som mulig. Det bør vurderes å bruke ny teknologi for å få innspill fra alle eiere direkte i enkelte saker (f.eks. bruke spørreundersøkelse i eierbrev).</p>	<p>Arbeidsutvalgene og er den tilliten verdig. Ha nødvendig opplæring innenfor hvilken type informasjon som kan deles med de ulike leddene i eierorganisasjonen og hvorfor man kan/kan ikke dele. Viktig at tillitsvalgte har nok informasjon om hvilke beslutninger Konsernstyret har tatt og hvorfor, også for områder som de ikke skal gi råd innenfor.</p>		
--	--	--	---	--	--	--

Rådgivende for administrasjonen – innenfor hva?

	1 Nord	2 Midt	3 Vest	4 Agro	5 Øst	6 Innlandet
RU mener:	Vi mener dette fungerer bra i dag.	Tillegge fagutvalgene et større ansvar i organisasjonen, slik at de også har en rådgivende rolle overfor konsernstyret. Tydeligere instruks for fagutvalgene. Konsernstyret bør ha et årlig møte med fagutvalgene.	Arbeidsutvalget må brukes som rådgivende innenfor tilførselsarbeidet – konkrete saker og taktiske valg innenfor sin region. Kretstillitsvalgte må brukes som rådgivende innenfor tilførselsarbeidet i konkrete saker. Tillitsvalgte på nivå 2 og nivå 1 må brukes som rådgivende innenfor salg og salgsmuligheter.	Arbeidsutvalgene og fagutvalgene må involveres i betingelser og strategier for tilførsel. Nivå 1 må involveres i tilførselsarbeid – både strategisk innenfor sitt område og i konkrete saker. Administrasjonen må i større grad stå for de beslutningene som er delegert til dem å ta, og eierorganisasjonen må følge disse beslutningene som er tatt av administrasjonen.	Det må foreligge en tydelig instruks for fagutvalgets formål. Et rådgivende organ må brukes aktivt og på riktig måte for å tjene sin hensikt. En sikring av forankring i eiermassen må ivaretas i viktige saker. Rådgivende organ i Nortura kan med fordel i større grad enn i dag kobles på i aktuelle saker å være en ressurs for formidling kommunikasjon og demping av støy i eierorganisasjonen.	
Bakgrunn:	God informasjonsflyt og kontakt mellom de ulike nivåene.	I dag fungere fagutvalgene litt for tilfeldig.	Eierne må vite hvem som er tillitsvalgt og hvilke saker som er eierstyrt og hvilke saker som er delegert til administrasjonen. Må ha tillitsvalgt på nivå 1 og nivå 2 som vet hvem de kan kontakte innenfor saker som går på hverdagssamvirke/saker som er delegert til administrasjonen.	Må tydeliggjøre skille mellom hvilke beslutninger man skal involveres i, og hvilke saker man kan komme med tips til. Styring vs. rådgivning vs. innspill. Viktig at tillitsvalgte har nok informasjon om hvilke beslutninger		- Skummelt hvis eierne på lavere nivå skal gi råd direkte til administrasjon. Dette bør være en oppgave som er styret sin oppgave. -Hvilken rolle skal vi i RU ha? Er fornøyd med gode RU-møter, slik som det vi hadde i går. Bør ha gode temaer på RU, ikke bare

			<p>Saker må behandles på et så lavt nivå som mulig. Saker innenfor hverdagssamvirke og drift må gå i førsteomgang gå til drift/medlemssenteret, deretter eventuelt bruke tillitsvalgte for å finne rett person til rett sak.</p>	<p>administrasjonen har tatt og hvorfor, også for områder som de ikke skal gi råd innenfor.</p>		<p>gjennomkjøring av orienteringssaker. Bør bruke flere av de ansatte i RU-møter, for å få oppdatering rundt hva selskapet vårt jobber med, og vise fram dette til eierne. Skaper positivt omdømme.</p> <p>-Fagutvalg bør struktureres bedre, kan ikke være avhengig av hvordan fagsjefen for de respektive dyreslag legger opp til at møtene skal fungere og hva innholdet skal være. Medlemmene i fagutvalgene må sette agendaen for møtene. Fagsjefene plikter å informere fagutvalgene løpende, om hva administrasjonen jobber med. Dette gjelder strategiske endringer og leveringsbetingelser. Fagutvalget skal være rådgivende for både styret og administrasjon.</p>
--	--	--	--	---	--	--

Del 3: Konsernstyret

	1 Nord	2 Midt	3 Vest	4 Agro	5 Øst	6 Innlandet
Bør Konsernstyrets størrelse reduseres?						
Bør det åpnes opp for eksterne Konsernstyre-medlemmer?						

Bør Konsernstyrets størrelse reduseres?

	1 Nord	2 Midt	3 Vest	4 Agro	5 Øst	6 Innlandet
RU mener:	Styret bør opprettholdes på samme størrelse som i dag	RU ser behovet for å redusere antallet styremedlemmer	Nei	<p>Konsernstyrets størrelse kan reduseres til totalt 11 medlemmer. Både de eiervalgte styremedlemmer og ansattvalgte styremedlemmer må følge kvoteringer for kjønn isolert sett og i sum. Konsernstyrets representasjon i Arbeidsutvalgene kan begrenses. Det bør ikke være en forventning at Konsernstyret er representert på hvert AU-møte i sin helhet. Det må stilles forventning til Arbeidsutvalgene at de er godt forberedt til møtetiden hvor Konsernstyrets representant er til stede. Konsernstyrets representasjon i Fagutvalgene bør vurderes omfanget av. Hvis antallet kretsmøter opprettholdes som i dag, bør det være forventning at et kretsmøte har Konsernstyrerepresentasjon hvert tredje år. Ved fellesmøte for tre kretser, skal det være årlig representasjon.</p>	<p>Det anses som krevende å redusere styrets størrelse i forhold til de forventninger som ligger blant eierne knyttet til styrerepresentantenes synlighet og tilstedeværelse på de ulike arenaer og fora. Arbeidsbelastningen oppleves allerede i dag som krevende fordelt på antall personer tilgjengelig med dagens antall.</p>	<p>Mener styret vårt bør rekrutteres på en annen måte. Premissene i valgkomiteens instruks, gjør at vi ikke får tak i de medlemmene til styret som er best egnet for jobben. Styret har veldig mange ansattvalgte. Størrelsen på styret bør være som i dag, vi trenger representasjonen ute i organisasjonen, og kan ikke øke arbeidsbelastningen på de som tar på seg dette vervet.</p>

Bakgrunn:	<p>Vi ønsker at styret også framover skal være synlig nedover i organisasjonen</p>		<p>Må ha en tydelig forventningsavklaring i resten av eierorganisasjon. Deltakelse på eiermøte, hvilke saker tas direkte med Konsernstyret, og representasjon i Arbeidsutvalg, Fagutvalg og Regionutvalg. Det vil være behov for å redusere forventningene noe hvis antallet eiervalgte reduseres. Kan benytte ny teknologi for å holde på tilstedeværelse uten at det koster mye i kroner og tid. Mindre tilstedeværelse på krets nivå fra Konsernstyret på krets nivå kan ansvarliggjøre kretsstillitsvalgt og regionale tillitsvalgte, men de må involveres og informeres slik at de føler seg komfortabel med å ta på seg en slik jobb.</p>	<p>Må benytte teknologi for å kunne være til stede i eierorganisasjonen uten at det koster like mye i kroner og tid. Reduksjon av Konsernstyrets størrelse kan gå på bekostning av dyreslagsrepresentasjon, men dette er akseptabelt. Bør være ekstra oppmerksom på å ha nok kompetanse innenfor firbeinte og tobeinte.</p>		
------------------	--	--	---	---	--	--

Bør det åpnes opp for eksterne Konsernstyre-medlemmer?

	1 Nord	2 Midt	3 Vest	4 Agro	5 Øst	6 Innlandet
RU mener:	Vi bør ikke åpne opp for eksterne styremedlemmer	Et grunnleggende prinsipp må være at eierne har flertall i styret. Det kan åpnes for eksterne styremedlemmer kun dersom kompetansen ikke er å finne blant eiere eller ansatte.	At spørsmålet må vurderes, og Regionutvalget er åpen for en slik diskusjon. Regionutvalget har ikke et konkret standpunkt til dette spørsmålet nå.	Nei, det bør ikke åpnes for eksterne Konsernstyremedlemmer.	Når det gjelder bruk av eksterne styremedlemmer så anser man det som at denne kompetansen kan leies ved behov for spesifikk kompetanse. Det er vårt inntrykk at kompetansen som behøves for vårt selskap vil kunne finnes blant våre eiere. Bonden som eier må kunne kjenne seg igjen i sitt eget selskap.	Ikke helt enighet om temaet, noen mener at det bør åpnes opp for eksterne styremedlemmer hvis valgkomiteen mener det er behov for å supplere med kompetanse utenfra, mens andre mener at vi bør klare å rekruttere kompetansen vi trenger fra eiermassen i selskapet.
Bakgrunn:	Nortura skal være eierstyrt.	Eierne har ikke nettverk og kunnskap i de miljøene der eksterne styremedlemmer rekrutteres fra. Avstand mellom eier og styret vil øke.	Det må være mulig å innhente kompetanse på andre måter enn eksterne Konsernstyremedlemmer, men samtidig kan det være noen positive elementer ved å ha muligheten for eksterne Konsernstyremedlemmer.	Det er nødvendig kompetanse i eksisterende eiermasse, og det må være mulig å innhente kompetanse på andre måter enn å velge eksterne personer til Konsernstyret.		

Komplett høringsvar: 1 Nord

Del 1: Oppfølging fra høring i krets

Skal eierstrukturen i Nortura være delt inn i tre eller to nivå?

Regionutvalget mener:

- Den treleddete modellen bør opprettholdes

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Sikre bred representasjon – også geografisk
- Viktig mht. opplæring og rekruttering i organisasjonen
- Gir grunnlag for god kommunikasjonen oppover i organisasjonen og inn mot konsernstyret

Er det riktig å strukturere til samarbeid på krets nivå?

Regionutvalget mener:

- Det er riktig å samarbeide

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Bevisstgjøring av den enkelte som inngår i Distriktsutvalget
- Større fellesskap
- AU og adm. kan i større grad enn dag være tett på kretsleddet

Vil den alternative eiermodellen skape merverdi av eierorganisasjonen?

Regionutvalget mener:

- Ja – den vil kunne skape merverdi
- Ønsker mer effektiv bruk av ressursene
- Viktig med gode instruksjoner på alle verv

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Bedre struktur/kortere vei
- Vi vil få en enklere og mer oversiktlig organisasjon.

Del 2: Eierstyring av Nortura SA

Rådgivende organ i eierorganisasjonen – innenfor hva?

Regionutvalget mener:

- Vi mener dette fungerer bra i dag.

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

God informasjonsflyt og kontakt mellom de ulike nivåene

Rådgivende for administrasjonen – innenfor hva?

Regionutvalget mener:

- Vi mener at også dette fungerer på en god måte i dag

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

God informasjonsflyt og kontakt mellom de ulike nivåene

Del 3: Konsernstyret

Bør Konsernstyrets størrelse reduseres?

Regionutvalget mener:

- Styret bør opprettholdes på samme størrelse som i dag

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Vi ønsker at styret også framover skal være synlig nedover i organisasjonen

Bør det åpnes opp for eksterne Konsernstyremedlemmer?**Regionutvalget mener:**

- Vi bør ikke åpne opp for eksterne styremedlemmer

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Nortura skal være eierstyrt.

Komplett høringsvar: 2 Midt

Del 1: Oppfølging fra høring i krets

Skal eierstrukturen i Nortura være delt inn i tre eller to nivå?

Regionutvalget mener:

- Det bør være 3 nivåer

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Må ha et lokalt nivå – nærhet til produsent og til lokalsamfunn (samfunnskontakt)
- Må ha regionivå pga
 - Samle regionalt og kunne legge trykk mot konsernstyre og konsernledelse
 - Regional samfunnskontakt
 - Sikre dyreslagsrepresentasjon
 - Arena for opplæring og rekruttering
 - Nettverksbygging

Er det riktig å strukturere til samarbeid på krets nivå?

Regionutvalget mener:

- Det er riktig å strukturere til samarbeid (distriktsutvalg)

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Mer forpliktende kontaktnivå mellom nivå 1 og 2
- Vi får færre verv å bekle. Lettere å rekruttere

Men

- Lokale arrangement kan bli mer utfordrende å gjennomføre pga. færre å dele ansvaret på lokalt

Vil den alternative eiermodellen skape merverdi av eierorganisasjonen?

Regionutvalget mener:

For at den alternative modellen skal gi merverdi, må bl.a. følgende punkter bli oppfylt i større eller mindre grad:

- Mere tilførsel?
- Lavere kostnad?
- Gi flere eiere følelse av at de har innflytelse?
- Tydeligere eierfølelse?
- Raskere beslutninger?

RU er i tvil om hvor vidt den alternative modellen vil skape merverdi

Del 2: Eierstyring av Nortura SA

Rådgivende organ i eierorganisasjonen – innenfor hva?

Regionutvalget mener:

- Store prinsipielle saker bør forankres, og eierorganisasjonen bør da være rådgivende overfor styret (eks industriplan, strategi o.l.)

- Repr i Konsernrådet må få mulighet til å forberede seg på saker som det skal gis innspill på

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Styrker eierstyringen
- Gi styret rom for raskere beslutninger

Rådgivende for administrasjonen – innenfor hva?

Regionutvalget mener:

- Tillegge fagutvalgene et større ansvar i organisasjonen, slik at de også har en rådgivende rolle overfor konsernstyret.
- Tydeligere instruks for fagutvalgene
- Konsernstyret bør ha et årlig møte med fagutvalgene

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- I dag fungere fagutvalgene litt for tilfeldig

Del 3: Konsernstyret

Bør Konsernstyrets størrelse reduseres?

Regionutvalget mener:

- RU ser behovet for å redusere antallet styremedlemmer

Bør det åpnes opp for eksterne Konsernstyremedlemmer?

Regionutvalget mener:

- Et grunnleggende prinsipp må være at eierne har flertall i styret
- Det kan åpnes for eksterne styremedlemmer kun dersom kompetansen ikke er å finne blant eiere eller ansatte

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Eierne har ikke nettverk og kunnskap i de miljøene der eksterne styremedlemmer rekrutteres fra
- Avstand mellom eier og styret vil øke

Andre tema og meninger fra Regionutvalget

Regionutvalget mener:

- Det må lages gode arenaer for eierne der hverdagssamvirket er tema
- Gi mulighet for fagutvalgene til å holde digitale møter med eierne
- Det er viktig å ivareta samfunnskontakt-rollen på nivå 1 og 2 i organisasjonen
- Vi må ivareta opplæringsarenaer slik at tillitsvalgte blir kvalifisert til å sitte i konsernstyret
- Viktig med tydelige rolle- og ansvarsbeskrivelser for ulike verv

Komplett høringsvar: 3 Vest

Del 1: Oppfølging fra høring i krets

Skal eierstrukturen i Nortura være delt inn i tre eller to nivå?

Regionutvalget mener:

- At eierstrukturen med tre nivå må opprettholdes.

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- En eierstruktur med to nivå krever et større eller like stort Konsernstyre.
- Eierstruktur med to nivå er sårbart og kan skape større opplevd avstand.
- Kretser må bestå.

Er det riktig å strukturere til samarbeid på kretsnivå?

Regionutvalget mener:

- At kretsgrensene i utgangspunktet holdes som i dag.
- Et samarbeid mellom kretser om aktiviteter ser vi som positivt, og vi støtter opprettelsen av Distriktsutvalgene.
- Det bør opprettholdes valgkomite på kretsnivå, samt varerepresentanter til Regionutvalget.
- Minimumsrepresentasjonen til Regionutvalget må beholdes med to personer per krets.
- Det er positivt at medlemmene i arbeidsutvalget får hvert sitt distrikt å støtte opp om.

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Innføring av et Distriktsutvalg kan resultere i et man skaper et ekstra nivå i eierorganisasjonen.
- Å ikke ha varerepresentanter for Kretsrepresentanter og medlem valgkomité fra hver krets gjør det sårbart.
- Hvis det er kun to kretser som er i et Distrikt, blir det for få Kretsrepresentanter i Distriktsutvalg.
- Reisetid og -avstand til arrangement og møter må tas hensyn til. Mellom 45 til 60 minutter reise én vei til arrangement og møter.
- Ny teknologi må benyttes i større grad.

Vil den alternative eiermodellen skape merverdi av eierorganisasjonen?

Regionutvalget mener:

- Den alternative eiermodellen kan skape mer aktivitet og gjøre flere tillitsvalgte enda mer engasjert i arbeidet og vervet sitt.
- Det kan skape merverdi hvis de tillitsvalgte blir synliggjort i større grad blant eierne. Både gjennom administrative tiltak (Min Side, info som blir sendt ut), og gjennom aktivitet som de arrangerer (være møteleder, ønske velkommen, synliggjøre sin rolle og funksjon).

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Bygge opp om de tillitsvalgte vi har – involveres og kompetanseløft/opplæring. Strukturere tillitsvalgtopplæringen i mye større grad.

- Regionutvalgsmøtene må brukes til behandling av saker, og opplæring i medlemsdemokrati i praksis. Opplæring i tema/rolleforståelse må tas på andre arenaer og/eller bruke ny teknologi.
- Arbeidsutvalget i Vest har fått gode tilbakemeldinger på å arrangere kretsutvalgssamlinger (samling av kretsutvalg for et gitt antall kretser). Disse møtetyperne bør benyttes i en justert eierorganisasjon.

Del 2: Eierstyring av Nortura SA

Rådgivende organ i eierorganisasjonen – innenfor hva?

Regionutvalget mener:

- Alle nivå (i ulik grad) må involveres i overordnede planer og strategi for konsernet.
- Alle nivå (i ulik grad) må involveres når leveringsbetingelser bestemmes.
- Arbeidsutvalg må involveres i utarbeidelse av strategi og prinsipielle spørsmål.

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Eierne må vite hvem som er tillitsvalgt og hvilke saker som er eierstyrt og hvilke saker som er delegert til administrasjonen.
- Saker som tas opp gjennom eierorganisasjonen bør i størst mulig grad følge «tjenestelinjen» i eierstrukturen. Man bør prøve å løse saker som tas opp gjennom eierorganisasjonen et så lavt nivå som mulig.
- Det bør vurderes å bruke ny teknologi for å få innspill fra alle eiere direkte i enkelte saker (f.eks. bruke spørreundersøkelse i eierbrev).

Rådgivende for administrasjonen – innenfor hva?

Regionutvalget mener:

- Arbeidsutvalget må brukes som rådgivende innenfor tilførselsarbeidet – konkrete saker og taktiske valg innenfor sin region.
- Kretstillitsvalgte må brukes som rådgivende innenfor tilførselsarbeidet i konkrete saker.
- Tillitsvalgte på nivå 2 og nivå 1 må brukes som rådgivende innenfor salg og salgsmuligheter.

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Eierne må vite hvem som er tillitsvalgt og hvilke saker som er eierstyrt og hvilke saker som er delegert til administrasjonen.
- Må ha tillitsvalgt på nivå 1 og nivå 2 som vet hvem de kan kontakte innenfor saker som går på hverdagssamvirke/saker som er delegert til administrasjonen.
- Saker må behandles på et så lavt nivå som mulig. Saker innenfor hverdagssamvirke og drift må gå i førsteomgang gå til drift/medlemssenteret, deretter eventuelt bruke tillitsvalgte for å finne rett person til rett sak.

Del 3: Konsernstyret

Bør Konsernstyrets størrelse reduseres?

Regionutvalget mener:

- Nei

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Må ha en tydelig forventningsavklaring i resten av eierorganisasjon. Deltakelse på eiermøte, hvilke saker tas direkte med Konsernstyret, og representasjon i Arbeidsutvalg, Fagutvalg og Regionutvalg. Det vil være behov for å redusere forventningene noe hvis antallet eiervalgte reduseres.
- Kan benytte ny teknologi for å holde på tilstedeværelse uten at det koster mye i kroner og tid.
- Mindre tilstedeværelse på kretsnivå fra Konsernstyret på kretsnivå kan ansvarliggjøre kretsstillitsvalgt og regionale tillitsvalgte, men de må involveres og informeres slik at de føler seg komfortabel med å ta på seg en slik jobb.

Bør det åpnes opp for eksterne Konsernstyremedlemmer?

Regionutvalget mener:

- At spørsmålet må vurderes, og Regionutvalget er åpen for en slik diskusjon. Regionutvalget har ikke et konkret standpunkt til dette spørsmålet nå.

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Det må være mulig å innhente kompetanse på andre måter enn eksterne Konsernstyremedlemmer, men samtidig kan det være noen positive elementer ved å ha muligheten for eksterne Konsernstyremedlemmer.

Komplett høringsvar: 4 Agro

Del 1: Oppfølging fra høring i krets

Skal eierstrukturen i Nortura være delt inn i tre eller to nivå?

Regionutvalget mener:

- At eierstrukturen med tre nivå må opprettholdes, likevel bør det ses på grep for å effektiviseres de ulike nivåene, spesielt på nivå 1.
- Opprettholde valg av årsmøteutsendinger på nivå 2.

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Både nivå 1 og nivå 2 skal fungere for å rekruttere tillitsvalgte, samt være opplæringsarena og treningsarenaer for å kunne ta på seg verv i nivå 3. Det er viktig at man opprettholder nærheten til sine tillitsvalgte.
- Viktig å ha tillitsvalgte på nivå 2 som kan støtte tillitsvalgte fra nivå 1, og som kan bistå nivå 3 i medlemsarbeidet.

Er det riktig å strukturere til samarbeid på kretsnivå?

Regionutvalget mener:

- Ja, men Regionutvalget i Agro ønsker at dette skjer gjennom sammenslåing av kretser og ikke opprettelse av Distriktsutvalg.
- Det bør være en nasjonal målsetting om reduseres antall kretser fra 138 kretser til ca. 70 kretser. Dette må gjøres gjennom vedtak i Regionutvalgene. Effekten vil være tilsvarende som ved opprettelse av Distriktsutvalg, i tillegg til at man reduserer antall eiermøter i en region.
- Hver krets skal ha 2 representanter i Regionutvalget/Regionrådet. Kretser som har en større andel av eiere og tonnasje i en region skal få ekstra representanter i tillegg til disse.
- Det må innføres en trinnvis representasjon fra kretser som har en større andel av eierne og tonnassen i en region.
 - Ekstra representasjon på grunn av eiermasse:
 - 1 ekstra representant per hele 10 % av eiermassen i regionen (1 for 10 %, 2 for 20 %, 3 for 30 % osv.)
 - Ekstra representasjon på grunn av tonnasje:
 - 1 ekstra representant per hele 10 % av tonnassen i regionen (1 for 10 %, 2 for 20 %, 3 for 30 % osv.)
 - Eksempel: En krets som har 15 % av eierne og 22 % av tonnassen i en region skal får totalt 5 representanter i sitt Regionråd: 2 representanter som standard. 1 ekstra representant for eiermassen (15 %). 2 ekstra representanter for tonnassen (22 %)

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Alternativ eiermodell oppfordrer ikke til sammenslåing av kretser, noe som gjør at man ikke reduserer antall eiermøter.
- Representasjon til regionnivået må endres slik at man opprettholder en tilsvarende maktbalanse som det er i dag, samtidig som det motiverer til sammenslåing av kretser.

- Regionutvalget mener forslaget fra Organisasjonsutvalget ikke går langt nok for å effektivisere eierorganisasjonen. Regionutvalget ønsker færre, men bedre eiermøter.
- En krets bør ikke være mindre enn 5 mil i radius, men med noen lokale unntak. Det er ikke tenkt at kretser som i dag har større radius skal dele seg opp, heller tvert imot.
- Regionutvalget i Agro har sett på en konkret løsning av forslaget, der Region Agro består av 7 kretser og Regionrådet består av 34 representanter (inkl. Arbeidsutvalget).

Vil den alternative eiermodellen skape merverdi av eierorganisasjonen?

Regionutvalget mener:

- Fordelingen av representanter må være tilnærmet lik som i dag.
- Merverdi er avhengig av gode tillitsvalgte. Regionutvalget ønsker å opprettholde valgkomite på krets nivå.
- Hvis Organisasjonsutvalget fortsatt ønsker å opprette felles valgkomité for distriktet, må antallet representanter per krets økes for å redusere sårbarheten.
- Det må vurderes alternative løsninger når medlemmer i Arbeidsutvalget også er representant fra krets inn i Regionutvalget.

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Det er positivt at alternativ eiermodell strukturerer til samarbeid.
- Forventningene i nivå 1 og nivå 2 til Konsernstyrets tilstedeværelse må vurderes nøye, og muligens justeres ned.
- Nivå 2 (spesielt Arbeidsutvalget) må involveres mer slik at de er både komfortable og kompetente til å representere Konsernstyret i eierorganisasjonen.

Del 2: Eierstyring av Nortura SA

Rådgivende organ i eierorganisasjonen – innenfor hva?

Regionutvalget mener:

- Arbeidsutvalgene må involveres i utarbeidelse og prioriteringer for selskapets budsjett og investeringsrammer, samt ha nok innsikt til å kontrollere om Konsernstyret når de økonomiske målsettingene de har satt.
- Arbeidsutvalgene må involveres i utarbeidelsen av overordnede planer og strategi for konsernet.
- Arbeidsutvalgene må involveres i planer for industristrukturen.
- Kretsutvalg/Distriktsutvalg må involveres i det regionale medlemsarbeid.

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Viktig at man har tydeligere skille på hva som er eierstyrt og hva som er delegert til administrasjonen, samt ha opplæring/informasjon om dette som gjør at alle eiere kjenner til denne definisjonen.
- Krever taushetsklæringer i Arbeidsutvalgene og er den tilliten verdig. Ha nødvendig opplæring innenfor hvilken type informasjon som kan deles med de ulike leddene i eierorganisasjonen og hvorfor man kan/kan ikke dele.
- Viktig at tillitsvalgte har nok informasjon om hvilke beslutninger Konsernstyret har tatt og hvorfor, også for områder som de ikke skal gi råd innenfor.

Rådgivende for administrasjonen – innenfor hva?

Regionutvalget mener:

- Arbeidsutvalgene og fagutvalgene må involveres i betingelser og strategier for tilførsel.
- Nivå 1 må involveres i tilføreselsarbeid – både strategisk innenfor sitt område og i konkrete saker.
- Administrasjonen må i større grad stå for de beslutningene som er delegert til dem å ta, og eierorganisasjonen må følge disse beslutningene som er tatt av administrasjonen.

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Må tydeliggjøre skille mellom hvilke beslutninger man skal involveres i, og hvilke saker man kan komme med tips til. Styring vs. rådgivning vs. innspill.
- Viktig at tillitsvalgte har nok informasjon om hvilke beslutninger administrasjonen har tatt og hvorfor, også for områder som de ikke skal gi råd innenfor.

Del 3: Konsernstyret

Bør Konsernstyrets størrelse reduseres?

Regionutvalget i Agro mener:

- Konsernstyrets størrelse kan reduseres til totalt 11 medlemmer.
- Både de eiervalgte styremedlemmer og ansattvalgte styremedlemmer må følge kvoteringer for kjønn isolert sett og i sum.
- Konsernstyrets representasjon i Arbeidsutvalgene kan begrenses. Det bør ikke være en forventning at Konsernstyret er representert på hvert AU-møte i sin helhet. Det må stilles forventning til Arbeidsutvalgene at de er godt forberedt til møtetiden hvor Konsernstyrets representant er til stede.
- Konsernstyrets representasjon i Fagutvalgene bør vurderes omfanget av.
- Hvis antallet kretsmøter opprettholdes som i dag, bør det være forventning at et kretsmøte har Konsernstyrerepresentasjon hvert tredje år. Ved fellesmøte for tre kretser, skal det være årlig representasjon.

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Må benytte teknologi for å kunne være til stede i eierorganisasjonen uten at det koster like mye i kroner og tid.
- Reduksjon av Konsernstyrets størrelse kan gå på bekostning av dyreslagsrepresentasjon, men dette er akseptabelt. Bør være ekstra oppmerksom på å ha nok kompetanse innenfor firbeinte og tobeinte.

Bør det åpnes opp for eksterne Konsernstyremedlemmer?

Regionutvalget mener:

- Nei, det bør ikke åpnes for eksterne Konsernstyremedlemmer.

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Det er nødvendig kompetanse i eksisterende eiermasse, og det må være mulig å innhente kompetanse på andre måter enn å velge eksterne personer til Konsernstyret.

Komplett hørings svar: 5 Øst

Del 1: Oppfølging fra høring i krets

Regionutvalget i Øst støtter en videreføring av en treleddet modell samt grunnlaget for den modellen som er fremlagt.

I tillegg har Region Øst følgende innspill til utvalget:

- Antall personer i valgkomite for krets/distrikts må økes til min 2 fra hver krets
- Antall utsendinger til Regionrådet basert på volum og eiere. Volum og antall eiere fra krets skal ha betydning, også ut over 10%.
- Dersom enkelte kretser skulle ønske å slå seg sammen av praktiske årsaker må det sees på en løsning for å ivareta antall utsendinger fra disse slik at en sammenslåing ikke ville straffes med færre utsendinger
- Kretsene skal være aktive i å selv komme med innspill til inndeling av distrikt.
- Der det er hensiktsmessig, og ønsket, skal man i tillegg kunne gjøre en vurdering av geografiske grenser for kretser.

Del 2: Eierstyring av Nortura SA

Det er utfordrende å definere tydelig hvilke saker som skal behandles hvor, men det er viktig å sikre at Eierorganisasjonens stemme viderefremidles og at man velger en løsning som best ivaretar dette.

Det er også et ønske at styrerepresentantenes rolle og tilstedeværelse i Fagutvalgene tydelig formaliseres og gjøres obligatorisk.

Det må foreligge en tydelig instruks for fagutvalgets formål.

Et rådgivende organ må brukes aktivt og på riktig måte for å tjene sin hensikt. En sikring av forankring i eiermassen må ivaretas i viktige saker.

Rådgivende organ i Nortura kan med fordel i større grad enn i dag kobles på i aktuelle saker å være en ressurs for formidling kommunikasjon og demping av støy i eierorganisasjonen.

Del 3: Konsernstyret

Det anses som krevende å redusere styrets størrelse i forhold til de forventninger som ligger blant eierne knyttet til styrerepresentantenes synlighet og tilstedeværelse på de ulike arenaer og fora. Arbeidsbelastningen oppleves allerede i dag som krevende fordelt på antall personer tilgjengelig med dagens antall.

Når det gjelder bruk av eksterne styremedlemmer så anser man det som at denne kompetansen kan leies ved behov for spesifikk kompetanse.

Det er vårt inntrykk at kompetansen som behøves for vårt selskap vil kunne finnes blant våre eiere.

Bonden som eier må kunne kjenne seg igjen i sitt eget selskap.

Komplett høringsvar: 6 Innlandet

Del 1: Oppfølging fra høring i krets

Skal eierstrukturen i Nortura være delt inn i tre eller to nivå?

Regionutvalget mener:

- Ønsker å fjerne regionnivå, velge årsmøteutsendinger direkte fra krets. Ser noen ulemper med dette, blant annet at det vil være vanskelig å styre hvilke dyreslag som er repr. I årsmøtet
- Naturlig at de fra kretsen er med på årsmøtet, ville valgt årsmøteutsendinger selv.
- Ved to nivåer, ser jeg for meg at det likevel vil være nødvendig å samle kretsledere på regionnivå.
- Støtter utvalget sin modell med å bevare regionutvalget.

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Vanskelig og stort spørsmål å svare på.

Er det riktig å strukturere til samarbeid på kretsnivå?

Regionutvalget mener:

- Bekymret for om vara til RU ikke ser vervet som betydelig, dersom den personen kun skal være en «assistent» til å sette i gang aktiviteter.
- Johannes: Ser ikke helt den store forskjellen fra dagens modell, hvor medlemmer i krets i praksis ikke har noen annen oppgave enn å være med å arrangere møter og aktiviteter for eierene i sine respektive kretser.
- Riktig å strukturere til samarbeid, gjerne også sammen med de andre samvirkeorganisasjonene.

Vil den alternative eiermodellen skape merverdi av eierorganisasjonen?

Regionutvalget mener:

- Lettere å skape større og mer interessante møter, dersom det er flere som samarbeider om å organisere møtene. Dette kan gi en merverdi i form av mer engasjerte tillitsvalgte, og vi kan få mer medieoppmerksomhet rundt arrangementene våre.
- Ringsaker: Blir veldig rart at det kun skal være ett medlem inn i RU, har i utgangspunktet godt oppmøte på sine arrangementer, og vil bli færre til å arrangere møter. Vil bli «straffet» med nytt system.

Del 2: Eierstyring av Nortura SA

Rådgivende organ i eierorganisasjonen – innenfor hva?

Regionutvalget mener:

- Ross 308 som eksempel: – burde blitt behandlet på grasrota. Burde blitt søkt om råd ned på grasrotnivå i denne saken, da det ikke dreier seg om et veldig stort antall produsenter.
- Fagutvalg fjørfe – håper fagutvalgene blir brukt i slike saker som Ross 308.

Rådgivende for administrasjonen – innenfor hva?

- Skummelt hvis eierne på lavere nivå skal gi råd direkte til administrasjon. Dette bør være en oppgave som er styret sin oppgave.
- Hvilken rolle skal vi i RU ha? Er fornøyd med gode RU-møter, slik som det vi hadde i går. Bør ha gode temaer på RU, ikke bare gjennomkjøring av orienteringssaker. Bør bruke flere av de ansatte i RU-møter, for å få oppdatering rundt hva selskapet vårt jobber med, og vise fram dette til eierne. Skaper positivt omdømme.
- Fagutvalg bør struktureres bedre, kan ikke være avhengig av hvordan fagsjefen for de respektive dyreslag legger opp til at møtene skal fungere og hva innholdet skal være. Medlemmene i fagutvalgene må sette agendaen for møtene. Fagsjefene plikter å informere fagutvalgene løpende, om hva administrasjonen jobber med. Dette gjelder strategiske endringer og leveringsbetingelser. Fagutvalget skal være rådgivende for både styret og administrasjon.

Del 3: Konsernstyret

Bør Konsernstyrets størrelse reduseres?

Regionutvalget mener:

- Mener styret vårt bør rekrutteres på en annen måte. Premissene i valgkomiteens instruks, gjør at vi ikke får tak i de medlemmene til styret som er best egnet for jobben. Styret har veldig mange ansattvalgte.
- Størrelsen på styret bør være som i dag, vi trenger representasjonen ute i organisasjonen, og kan ikke øke arbeidsbelastningen på de som tar på seg dette vervet.

Bør det åpnes opp for eksterne Konsernstyremedlemmer?

Regionutvalget mener:

- Ikke helt enighet om temaet, noen mener at det bør åpnes opp for eksterne styremedlemmer hvis valgkomiteen mener det er behov for å supplere med kompetanse utenfra, mens andre mener at vi bør klare å rekruttere kompetansen vi trenger fra eiermassen i selskapet.

Andre tema og meninger fra Regionutvalget

Regionutvalget mener:

- Hvorfor har vi årsmøteutsendinger som ikke har noen tilknytning til tillitsvalgtverv?
 - Blir valgt blant tidligere kretsledere eller RU utsendinger. Blir valgt for to år, og kan derfor bli «hengende» igjen i systemet, som årsmøteutsending.

Bakgrunn for Regionutvalgets synspunkt:

- Innhold på RU
- Samarbeid på tvers av kretser vil være bra. Vil forhåpentligvis øke oppslutningen.
- Ønsker faglig engasjerende innlegg på RU møter

- Samarbeid er viktig, men når det sendes ut invitasjoner til møter, så be med nabokretsene rundt, så kan de som ønsker reise på de møtene som er. Er det interessant nok, så betyr reiseveien mindre. Vanskelig å vite hvilke kretser man naturlig sokner sammen med. Får kanskje sparket i gang de som ikke har noe aktivitet og. Bruke Teamsmøter til å samarbeide, fast møtepunkt en gang i kvartalet.
- Rugeeggprodusenter ønsker å delta på møter ang kylling. Ønsker også å få informasjon om kretser i nærheten som arrangerer aktivitet, slik at man kan få deltatt på det som er.
- Forsøkt å ta tak i organisering tidligere, med mange møteplasser med dårlig kommunikasjon mellom de forskjellige plattformene. Hvordan kan vi arbeide for å få en rød tråd gjennom hele systemet? Nøkkelen er å få distriktsutvalget til å fungere, for å sikre god kommunikasjon mellom distriktsutvalget og AU, og dermed videre opp til styret. Representant fra distriktsutvalget inn som årsmøteutsending? Sette strek over RU, og heller ha kretsledersamlinger ala Tine, med fokus på medlemspleie.
- Tilbakemelding på teamsmøte med AU x 1 i mnd med kretsledere: godt tiltak, som skaper kortere vei fra kretsutvalget og opp til konsernstyret, når konsernstyremedlem deltar i disse teamsmøtene.
- Fint å bruke de ansatte i Nortura til å informere de tillitsvalgte om jobben de gjør, bør bruke RU-møtene til dette.
- Velge årsmøteutsendinger for ett og ett år, fra RU på våren, for å unngå «etterslengere» som må kobles på.